

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ Т.Қ.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2017
	Түсу емтиханының бағдарламасы	№1 баспа 25.05.2017ж.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ
Т.Қ.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ**

БЕКІТІЛДІ
Т.Қ.Жүргенов атындағы
ҚазҰӨА Ғылыми Кеңесінің
шешімі 26.05.2022 №11 хаттама

**7M02187-ГРАФИКА
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
МАГИСТРАТУРАҒА ТҮСУ
ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы, 2022

1 ҚҰРАСТЫРЫЛДЫ

Кайранов Е.Б. - PhD, Т. Жүргенов ат. ҚазҰӨА «Көркемсурет» кафедрасының доценті,

Муканов М.Ф. - PhD, Т. Жүргенов ат. ҚазҰӨА «Көркемсурет» кафедрасының доценті

2 ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Көркемсурет» кафедрасының отырысы

Хаттама № 10 «25» 05 2022 ж.

«Көркемсурет» кафедрасының меңгерушісі Б.С. Тұрғынбай

3 КЕЛІСІЛДІ

Оқу-әдістемелік қызмет басшысы Г.Ж. Есенбекова

«25» 05 2022 ж.

ЖОО кейінгі білім беру ғылыми-зерттеу

орталығының басшысы А.А. Кульшанова

«25» 05 2022 ж.

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор К.Б. Халықов

«25» 05 2022 ж.

Магистратураның арнайы пәні бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы алдыңғы жоғары білім (бакалавриат) деңгейі бағдарламасының көлемінде қалыптастырылған.

7M02187-«Графика» білім бағдарламасы бойынша мамандарды даярлау деңгейіне қойылатын негізгі талаптар:

I. Магистратураға түсушінің мынадай түсініктері болуы керек:

– қазақ графика өнері туындыларының әртүрлілігі туралы, осы өнердің мақсаты мен ерекшеліктері туралы;

– заманауи графикалық өнердегі проблемалар туралы тұтас түсінік;

– станоктік графика, плакат өнері және осы өнердің мақсаты туралы.

білуі керек:

- қазіргі графика өнерін дамытудың өзекті мәселелері (кітап графикасы, станокты графика, өнеркәсіп графикасы, жарнама графикасы, графика дизайны) және жұмыс және дайындау әдістерінің ерекшеліктері;

- композиция негіздері, графикалық бейнені қабылдау принциптері мен құралдары;

- баспа графикасының әртүрлі техникаларында баспа формаларын дайындау техникасы мен технологиясы;

- бейнелеу өнері тарихының даму үрдісінің негізгі кезеңдері.

қолынан келуі керек:

- өз өнер түрінің профилі бойынша арнайы әдебиетте, сондай-ақ көркем шығармашылықтың аралас салаларында бағдарлануы;

- композицияның идеялық-көркемдік ойларын ашу, бейнелерді графика құралдарымен, эскиздер мен суреттемелерді жасау арқылы анықтау;

- кәсіби шеберлікті көркем бейнелерді теориялық ұғынумен және оларды қайта құру тәсілдерін ұштастыра отырып, шығармашылық қызметпен айналысу.

дағдысы болуы керек:

- авторлық шығармашылық ойды іске асыру үшін академиялық сурет, кескіндеме және композиция құралдарын меңгеру;

- станоктік композициялық графика жұмыстарын, иллюстрация, инфографика жасау үшін шығармашылық креативті ойлау;

- линогравюра, офорт және гравюраның басқа да түрлерін қолмен басу процесі;

біліктілігі болуы керек:

- Қазақстанның станоктік графика өнерінің теориясы мен тарихы мәселелерінде;

- техника, түрлі заттардың формаларын стильдеу тәсілі саласында;

- компьютерлік графика (графика дизайнының соңғы жетістіктерін қолдану) және бейнелеу өнері тарихы сияқты шектес пәндер саласында және т. б.

Мамандық бойынша емтихан сұрақтары «Линогравюра», «Литография», «Офорт» арнайы пәндерді меңгеру барысында оқыған тақырыптарға сәйкес құрастырылған.

II. Пәннің атауы және олардың негізгі бөлімдері.

1. Линогравюра

«Линогравюра» пәнінің мазмұны

1. Пейзаж стилизациясы
2. Түрлі ауа райы күйіндегі пейзаж
3. Экслибрис
4. Линогравюра техникасындағы портрет жанры
5. Қазіргі заманғы тақырыпта сюжетті-тақырыптық композициялық линогравюра

«Линогравюра» пәнінің сұрақтары

1. Линогравюраны орындау тәсілі
2. Жоғары баспаға жататын линогравюраны басып шығару техникасы.
3. Линолеумда гравюраның пайда болу тарихы
4. Түрлі-түсті линогравюраны орындау тәсілі
5. Жоғары басып шығару және оған қатысты гравюра түрлері.
6. Түрлі-түсті линогравюраны басып шығару тәсілдері
7. Экслибрис түрлері мен ерекшеліктері
8. Линогравюра техникасындағы белгілі қазақстандық суретші-графиктердің туындылары.
9. Графика өнерінің түрлері
10. Жоғары басып шығарудың терең басып шығарудан айырмашылығы.
11. Экслибрис сөзінің мағынасы
12. Түрлі-түсті линогравюра техникасы. Баспа тақтасының айрықша құралдары.
13. Станоктік графикада эстамптан отиск технологиясының ажырататын ерекшеліктері.
14. Линогравюра және ксилография ұқсастығы
15. Линогравюраны бедерлеу кезеңдері
16. Линогравюраның эстамп түрі ретінде пайда болу кезеңі
17. Линогравюраны бедерлеу кезінде қолданылатын құралдар.
18. Линогравюраны басып шығаруға қолайлы бояулар.
19. Үй жағдайында линогравюраны бедерлеу мүмкіндігі: иә немесе жоқ.
20. Суретті линолеумға көшіру әдісі.
21. Ксилография үшін баспа негізі болып табылатын материал.
22. Линогравюра, оның бейнелеу құралдары және ерекшеліктері
23. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның танымал суретші-графиктер мен олардың линогравюра техникасындағы туындылары.
24. Қазақстанның Тәуелсіздік кезеңіндегі заманауи суретші-графиктер мен олардың линогравюра техникасындағы туындылары.

2. Литография

«Литография» пәнінің мазмұны

1. «Ұлттық өнер атрибуттары» тақырыбына күрделі – тақырыптық натюрморт жанрындағы литография
2. Литография техникасындағы портрет жанры
3. Қазіргі заманғы тақырыпқа сюжеттік-тақырыптық композицияның литографиясы

«Литография» пәнінің сұрақтары

1. Литографияны орындау тәсілі
2. Авторлық мөр және оның мүмкіндіктері.
3. Эстамп ұғымы және түрлері
4. Литография техникасындағы белгілі қазақстандық суретші-графиктердің туындылары.
5. Түрлі-түсті литография. Іске асыру әдістері мен кезеңдері.
6. Литография тасын тегістеу материалы.
7. Монотипия үшін баспа негізі болып табылатын материал.
8. Эстамп түрі ретінде литографияның пайда болу кезеңі
9. Литография туындысын жасау кезіндегі тегіс баспа. Тегіс басып шығаруға арналған станоктың сипаттамалары.
10. Литографиялық баспаға арналған қағаз түрлері мен ерекшеліктері.
11. Литографиялық баспаға арналған материалдардың атауы мен сипаттамалары
12. Автолитография: ерекшелігі.
13. Литография техникасын пайдаланған суретшілер
14. Хромолитография: айырмашылығы.
15. Литографияның пайда болу тарихы
16. Литографияны басып шығару принципінің барлық бұрын белгілі баспа техникаларынан айырмашылығы
17. Литографияға тән ерекшеліктер
18. Тастың түйіршікті текстурасын құру тәсілі.
19. Литография тасына сурет салу әдісі
20. Литография тасынан бейнені басып шығару
21. Корнпапир: түрі және оны қолданудағы айырмашылығы.
22. Литография сөзінің этимологиясы.
23. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның танымал суретші-графиктер мен олардың литография техникасындағы туындылары.
24. Қазақстанның Тәуелсіздік кезеңіндегі заманауи суретші-графиктер мен олардың литография техникасындағы туындылары.

3. Офорт

«Офорт» пәнінің мазмұны

1. «Ұлттық өнер атрибуттары» тақырыбына күрделі – тақырыптық натюрморт жанрындағы офорт
2. Офорт техникасындағы портрет жанры
3. Қазіргі заманғы тақырыпқа сюжеттік-тақырыптық композицияның офорты
4. «Халықтардың күнделікті - тұрмыстық өмірі» тақырыбына сюжеттік-тақырыптық композиция (Триптих).

«Офорт» пәнінің сұрақтары

1. Офорт техникасы және оның мәнері
2. Гравировкадағы «құрғақ инемен» орындау техникасы.
3. Терең баспадағы «Акватинтамен» орындау техникасы.
4. Эстамп басып шығару түрлері
5. Офорттық тақтайшаға жағылатын лак. Дайындау әдісі мен түрлері.
6. Кітап графикасындағы эстамптың классификациясы мен түрлері.
7. Офорт, оның бейнелеу құралдары және ерекшеліктері
8. «Жұмсақ лак» мәнері және орындау техникасы
9. Болат тақтайшалардан алынған алғашқы оттисктердің жасалу тарихы мен әдісі.
10. Түрлі-түсті акватинта техникасы
11. «Офорт» сөзінің мағынасы
12. Офорт тақтасын оюға арналған материал.
13. Акватинта техникасында орындалатын баспа әдісі.
14. Түрлі-түсті офорт оюдың қазіргі заманғы әдісі.
15. Гравюра және оның түрлері
16. Тегіс басып шығарудың жоғары басып шығарудан айырмашылығы
17. Классикалық офорттан меццо-тинто мәнерінің ерекшеліктері.
18. Бедерлеу түрлері: айырмашылықтары мен себептері.
19. Офорт тақтасын тегістеуге арналған материалдар
20. Офорт тақтасын дайындау тәсілі
21. Офорт техникасымен жұмыс істейтін қазақстан суретшілері
22. Гравюра түрі мен «офорт» баспа техникасы. Баспа тарихы.
23. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның танымал суретші-графиктер мен олардың офорт техникасындғы туындылары.
24. Қазақстанның Тәуелсіздік кезеңіндегі заманауи суретші-графиктер мен олардың офорт техникасындғы туындылары.
25. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның станоктік пен кітап графикасындағы ұлттық фольклор.
26. Қазақстанның Тәуелсіздік кезеңіндегі суретші-графиктердің шығармашылығындағы эпос.
27. Заманауи графика өнеріндегі иллюстрация мен инфографиканың көркемдік мақсаттары.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Шукирбеков, К.Т. Эстамп. Литография, линогравюра, офорт / Методическое пособие. – Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2015 – 156 с.
2. Ордабеков Т.О., Канленов М.Г-М., Найманов Б.Т. «Линогравюра» Алматы, 2001г.
3. Зорин, Л.Н. «Эстамп: Руководство по графическим и печатным техникам». Издательство АСТ. 2004 г., 110 стр.
4. Халаминская М.Н., Ильина А.А. «Мастера гравюры». - М.: Советский художник, 1980г.
5. Турова,В. Что такое гравюра. - М.:Изобразительное искусство, 1986 г. 160 с.
6. Графика КазССР, Альбом. -Алма-ата: «Жалын», 1978г.
7. Клабуновский, Б.И. Линогравюра. - М.: Просвещение, 1968г.
8. Леман, И. Гравюра и литография. Очерки истории и техники. - М.:Центрполиграф, 2004 г. – 300с.
9. Ковтун, Е.Что такое эстамп. - Л.: Художники РСФСР, 1963г.
10. Суворов,П.И.Искусство литографии. Практическое руководство для художников. - М.: Искусство, 1952 г.
11. Галеев, Э.Ленинградская станковая литография. Довоенный период (до 1941 г.). — М.: Скорпион, Галеев-Галерея, 2009. — 304 с.
12. Голлербах, Э. История гравюры и литографии в России. - М.:Центрполиграф, 2003 г. – 240 с.
13. Сарыкулова, Г. Сидоркин Е. – М.: Художник, 1971г.
14. Звонцов В., Шистко, В. «Офорт. Техника. История». - СПб: Аврора, 2004 г.
15. Дузелханов, А.Д. Офорт: Методическое пособие. - Алматы: ТОО «Эверо», 1996. – 42 с.
16. Герчук,Ю. История графики и искусства книги. - М.: РИП-Холдинг, 2013 г, 320 с.
17. Герштейн, Ю.И. Новые виды гравюры. - М.: Искусство, 1959 г.
18. Гравюра на металле. Альбом. - М.: Государственный русский музей, 2013 г., 144 с.
19. Бартрум, Дж. Дюрер. - М.: Ниола-Пресс, 2010 г. – 96 с.
20. Герман Черемушкин. Гравюра. Учебное пособие. - Логос, 2012 г.
21. Шарипова Д.С., Кенджакулова А.Б. Образы Великой степи в книжной графике Казахстана // Статья. - Алматы: Вестник КазНЖПУ, № 4 (80), 2019, 315 - 320 с.
22. Тихомирова Ю.В. Краткое содержание книги Марка Смикикласа «Инфографика. Коммуникация и влияние через образы. 28.05.2018 - URL: <https://www.eduneo.ru/sammari-na-knigu-marka-smikiklasa-infografika-kommunikaciya-i-vliyanie-pri-pomoshhi-izobrazhenij/>

23. Бакулина, Н. А. Современные тенденции иллюстрирования художественной литературы / Н. А. Бакулина, Т. В. Трынова. // Культурология и искусствоведение: материалы IV Междунар. научная конф. – Казань: Молодой ученый, 2018. – С. 25 – 28. – URL: <https://moluch.ru/conf/artcult/archive/292/14343/>
24. Ауэзов М.О., Соболев Л. Эпос и фольклор казахского народа. Литературовед, 1939, № 10-11, с. 228. - URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Казахская детская литература](https://ru.wikipedia.org/wiki/Казахская_детская_литература)
25. Скоробогатчева Е.А., Солдатова А.В. Проблемы развития художественной иллюстрации детской книги (конец 17 - начало 20 вв.). // статья. - Москва: Сфера культуры. Рубрика "Книжная культура". 2020. №1(1). С. 114-121.